

Elías - Tawa Yupayniyuq

Sirvinakuy

Jeff Pippenger

2023-10-01

Eliaspa testigunqa qallarin maypachachus pay riqsichin mana para kanqachu, paypa siminraykullam kimsa wata kuskanpi.

Hinaspata Elías Tisbita, Galaad llaqtapi tiyaqkunamanta, Acabta nirqan: “Israelpa Señor Diosnin kawsashanrayku, paypa ñawpaqninpi sayashaqmi; kay watakunapiqa mana chhullinchu, mana para kanqachu, simiymán hina mana chayqa.” 1 Reyes 17:1.

Chay kimsa wata kuskanwan sukta killakunaqa Thyatiraq willakuyninmi karqan 538 watamanta 1798 watakama. 1798 watapi, ch’aki pacha tukukuyninpi, Elíasqa Acabta waqyaran Carmelmam. Ñawpaq angelpa willakuyninqa Diospa taripay p’unchaynin hamusqanta willarqan 1844 watapi octubre killapa 22 p’unchayninpi. Ñawpaq angelpa willakuyninqa Acabman kamachiy karqan llaqa Israelta Carmelmam huñunankupaq.

Hinaspa Acabqa Eliasta rikurqon, Acabqa payta nirqan: ¿Qanchu kanki Israelta ch’aqwayman churaykuchkan? Paytaq kutichirqan: Mana ñuqachu Israelta ch’aqwayman churani; aswanqa qammi, taytaykipa wasinwan kуска, imaraykuchus Señorpa kamachikuyninkunata saqerqankichik, hinaspa qamqa Baalkunata qatirqanki. Kunanqa kachay, llapan Israelta ñuqaman huñuy Carmelo orqoman, Baalpa willaq profetankunata tawa pachak pichqa chunka, sach’a-asnakunapa profetankunataq tawa pachak, Jezabelpa mesanmanta mikhukkunata. Chaymi Acabqa llapan Israelpa churinkunaman kacharqan, hinaspa profetankunata Carmelo orqopi huñurqan. Elíasqa llapan runakunaman asuykuspa nirqan: ¿Hayk’akamataq iskay yuyaykunapura iskayrayankichik? Sichus Señorqa Dios chayqa, payta qatillaychik; ichaqa sichus Baal chayqa, paytataq qatillaychik. Runakunaqa manam huk simitapas kutichirqankuchu. 1 Reyes 18:17–21.

Llaqa Israelmi Carmelman huñusqa karqan Elíaspa p’unchayninpi, chayqa kutinmi William Millerpa historianta rikuchirqan, maypichus Apocalipsispa kimsa kaq kapítulonpi kimsa iglesiakuna huñusqa karqanku. Iglesiataq, qallariypi 538 watapi churkuman ayqekurqan Jezabelpa qatiykachasqanmantam qespikunanpaq, tiyachisqa hina Thyatira iglesiapi rikuchisqa, churkumantam llusqsimurqan chay miray hina, mayqanmi Elíaspa willakuyninwan tinkuchisqa kanan karqan, William Millerwan rikuchisqa. Chaymantataq allpa animalmi siminta kicharispamillp’ata ujjarqun, mayqanmi paya contra cachasqa qatiykachay karqan waranqa iskay pachak suqta chunka watakunantin.

Kay pacham warmita yanaparqan, kay pacham siminta kicharirqan, hinaspa millay unu lloqsiqta dragonpa siminmanta llusqisqata mikhurparqan. Apocalipsis 12:16.

Profecíapiqa, “huk nación rimasqan” nisqaqa legislativonmanta judicial autoridádninkunapa ruwasqanmi; hinaspataq 1789 watapi Estados Unidosqa Diosmanta qelqasqa dokumentota, chay

Estados Unidospa Constitución nisutata, sayarichirqa. Chaywanmi waqaychasqa karqa derechokuna, liberta-kuna ima, kayninkupi allin waqaychayta qonankupa, iskayninmanta qatiykachaymanta: Europapa reykunamanta hinallataq apostata Iglesia Católica-manta.

“Suyupa rimayninqa kayllanmi kamachiqninpa, hinallataq justicia taripaq autoridarninkunapa ruwaynin.” The Great Controversy, 443.

1789 watapi, Biblia willakuykunapa qhawayninpi Estados Unidospa profético ruynin qallariyta manaraq qallarisa, suq uwihapa hina rimarqa; ichaqa domingo p’unchaw kamachikuypiq dragon hina rimanqa.

Hinaspataqmi huk bestiata allpamanta llusqsimuqta; payqa iskay waqrayuq karqa ovejashas hina, ichaqa dragon hina rimarqa. Apocalipsis 13:11.

Pachamama uywapa qallariyninpas tukukuyninpas rimayninwanmi señalasqa kachkan. 1798 watapi, Acabqa llaqa Israel runakunata Carmelo orqoman waqyachin, chaypi Elíasqa huk pruebata churanaq kachkan qhawakukkunaman rikuchinapaq, hebreokunapa Diosninchu icha Jezabelpa diosninchu cheqaq Dios kasqanta. Jezabelqa tawapachak pichqa chunka Baalpa profetakunata, hinallataq tawa pachak sach’a yupaychaypa profetakunatapas charirqa. Llulla dios Baalqa qhari deidadmi karqa, Llulla dios Astarotpas warmi deidadmi karqa.

Chay ishka clase llulla profetakunapa iglesiapaqwan estadopaq tantanakusqanta rikuchinku, imaraykuchus profecíapi qhariwan warmi kusa rikuchisqa kaptinqa, warmiqa huk iglesia-ta, qhariqa estado-ta rikuchin. Elíasqa pusqaq pachak pichqa chunka hukniyuqman hukllapaq hina aswan achkha runakunawan muyuykusqa karqa, iglesiawan estadopa mana ch’uya tantanakusqanman chimpaspa, warmiwan qhari llulla dioskunapi rikuchisqa hina, chaymanta Ahabwan Jezabelpa kasaraskupipis. Ahabwan Jezabelpa yachachisqa hina iglesiawan estadoqa Republicanismo nisqapa waqra corrupcionninta rikuchin, Baalwan Ashtaroth-taq Protestant waqrapa corrupcionninta rikuchinku.

Asuntunqa karqa Elíasqa qapariyninmi, mana allinchasqa religionmanta, Apocalipsis iskay kaq kapitulumpi Tiatira sutiyaqwan rikuchisqaman contran. Elíasqa huk Protestante karqa, Protestante nisqapa sapallan sut’inchayninqa kikinmi: pipas Romaman contran qapariquqmi. Elíasqa qapariyninqa rikuchin Iglesiapaq Estadopa huñunakusqanman contran qapariyta, chaytaqa hunt’achin mana ch’uyaq alianza, huk qichuychasqa Estadomanta huk qichuychasqa Iglesiayuqwan huñunakuyninwan.

Ichaga, hukunas qampaq mana allin kaqkunam kanan, imaraykuchus qam saqinki chay warmi Jezabelta, pay kikinmi willakuyq warmi nispata sutichakuspa, yachachinanta hinaspa llullachinanta ñoqaypa kamachikuqniykunata wañuchikuyma urmanankupa, hinaspa idolokunapaq haywasqa mikuykunata mikunankupa. Hinaspa ñoqaga tiemponta qorqani payman, chay wañuchikuyninmanta wanakunanpaq; ichaga mana wanakurqachu. Qhawariy, ñoqam payta camasman wisq’aykusqa, hinaspa paywan huchallikuqkunatapas hatun ñak’ariyman churasqa, mana chay rurasqankumanta wanakunkuchu chayqa. Apocalipsis 2:20–22.

Mikhuyqa qhawachin qampan chaskisqayki willakuyta, hinaspa wakakunaman haywasqa willakuyqa qhawachin Católica nisqapa yachachikuyninkunata, chaykunaqa kikin unanchan millay wakakuna yupaychayta. Tutayay Pacha Edad nisqapi Diospa llaqtanqa hamusqaña karqan achka Católica nisqapa pagano yachachikuyninkunata chaskiq, aswanpas intipa yupaychayninta.

Qharichakuyqa mana kamachisqa huk mana allin tinkuywanmi, hinaspa willakuq simipi rikuchinmi Constitución nisqan hark'asqantaq kikinta: iglesiapaq estadopaq huñunakuyninta. Acabqa mana kamachisqa tinkuypi kasqa Jezabelwan, imaraykuchus payqa Israelpa rey nispan mana pagano ñusta warmita casarakuymanchu karqa. Jesúsqa Juan Bautistata Elías nispa reqsichirqan, hinaspa Juanpas chay kikin mana ch'uyanchasqa tinkuyta uyarichirqan, Herodesta piñakuspataq, Herodíaswan casarasqanmanta, paypa wawqenpa warmi kasqanrayku.

Herodesqa Juanta hap'ispa watarqan, carcelman wisq'arqan Herodíasrayku, wawqin Felipepa warmi kasqanrayku. Juanmi payta nirqan: “Manam leyllachu qampan payta hap'iy.” Mateo 14:3, 4.

Eliaspas Acabtawan Jezabelwan tinkusqanmi ñawpaq rikuchirqan Juampa Herodestawan Herodíaswan tinkusqanta, iskaynin t'inkikuykunapas iglesiapaqwan estadopaq mana allin, mana kamachisqa huñunakuyta rikuchisqankurayku. Huñusqa kaspankuqa pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapa Eliaspas willakuyninta rikuchinku; chay willakuymi papadoman (Jezabel & Herodías), Naciones Unidas nisqata rikuchiq chunka reykunaman (Acab & Herodes), hinaspa llulla profetata rikuchiq Estados Unidosman tinkun, chayqa Carmelp i llulla profetakuna hinaspa Salomé, Herodíaspa ususin.

Carmelman willakuy qhawariyqa Eliaspas Estados Unidospa Hatun Kamachikuyninta amachayta hap'in, chaymi iglesiatawan estadota t'aqanakuy kamachiypa nisqanta hatunchan.

Hinaqtinmi, Acab Elías-ta rikuspantin, Acab payta nirqan: ¿Qamchu kanki Israel-ta turbaykuchiq? Hinaspan pay kutichirqan: Mana ñoqachu Israel-ta turbaykuni; aswanqa qammi, taytaykipa wasinwan kуска, imaraykuchus Señorpa kamachikuyninkunata saqerqankichik, hinaspa Baalim-kunata qatirqanki. 1 Reyes 18:17, 18.

Constitución nisqaqa kamachirqanmi, Republicanismoq iskay waqrankuna Protestantismoqwan sapaqlam, mana hayk'aqpas hukllachasqa kananpaq. Ichaqa Apocalipsisqa reqsichinmi, Estados Unidos qhipaman tukukuyninpi dragón hina rimarinqa chayqa, Estados Unidospi apostata iglesiakuna kamachiyta hap'ispa, apostata gobiernowan hukllachakuspa chay hina ruranqaku.

“Ichaqa, ¿imataq ‘uywa-man rikch'akuynin’ nisqaqa? hinaspa imaynatan ruwasqa kanan? Chay rikch'akuyninqa iskay waqra-niyuq uywapa ruwasqanmi, hinaspa uywapaq rikch'akuyninmi. Hinallataq ‘uywapa rikch'akuynin’ nisqapas sutichasqa. Chaymi yachanapaq imayna kasqanta chay rikch'akuyninqa hinaspa imaynata ruwasqa kananpaq, uywapa kikin kayninkunata yachaykusun—papakuyta.”

“Ñawpaq iglesya, evangelio nisqapa qhapaq llamp'u kasqanmanta karunchakuspa, mana Diospa yupaychayman hina ritoswan costumbrunkunawan chaskispa, Diospa Espirituntawan atiynta chinkachirqan; hinaspan runakunapa yuyayninkunata kamachiyta munaspa, kay

pachapi kamachiq atiywan yanapayninta maskharqan. Chaymanta lloqsirqa papado, huk iglesya mayqinchus estado-pa atiyanta kamachirqa hinaspa chayta llamk'achirqa kikin munayninkunata ñawpaqman apananpaq, aswanqa 'herejía' nisqapa muchuchisqanpaq. Estados Unidos nisqa llaqta uywapa rikchayninta rurayta atinampaq, religiónpa atiyinqa hina civil gobiernota kamachinan tiyan, chay hina estado-pa autoridadninpas iglesyapaq llamk'achisqa kananpaq, kikin munayninkunata hunt'achinanpaq." The Great Controversy, 443.

Carmelo Urqupi Eliasqa kachkarqa Millerita-kunapa llamk'asqanta rikuchispa, chaymanta Millerita-kunata cheqaq profeta hina sayachirqanku, chayraqmi ñawpaq p'unchaykunapi catolicismopa kamachisqa ukhumpi lloqsimuspa, ichaqa ñawpaq angelpa k'anchayninta mana chaskisqanrayku Romaman kutirquqkunamanta t'aqaspalla. Chay hinaqa, 1844 watapa pawqar killakunapi iskay ñiqin angelpa willakuyninqa karqa protestante denominación-kunata Babiloniapa ususinkunap hina reqsispa, Millerita-kunataq cheqaq protestante waqra hina reqsispa.

Diosqa ñawpa Israel llaqtata Egipto suyuq esclavitudninmanta orqomuspa, Puka Qochapa yakunkunata chimpachispa, hanaq pacha mannapa pruebanwan qallariq huk ñawpaqman riq pruebakuy ruwanakuyta qallarirqa.

Ñoqanchikpa hawanmi ñawpa pachakunamanta huñusqa k'anchayqa k'anchamushan. Israelpa qonqakusqanpa willakuyninqa waqaychasqa karqa ñoqanchikpa yachachisqa kananpaq. Kay pacha tiempopi Diosqa makinta churaykuspa llaqta nacionmanta, ayllumanta, simimanta runakunata Paypaq huñumuchkan. Hamuq kay kuyuyipiqa herencianpaqmi ruwarqun, imaynachus Israel runakunapaq ruwarqa Egiptomanta pusamuspa hina. Hatun llakikuypi 1844 watapi Paypa llaqtanpa iñiyinqa pruebanakusqa karqa, imaynachus Hebreo runakunapa iñiyin Puka Qochapa patanpi pruebanakusqa karqa hina. Testimonies, volumen 8, 115, 116.

1844 wata 22 octubre p'unchaypi hatun llakikuyqa hanaq pacha santuario-manta allin yachaymanmi pusarqa; chaymi qhipaman sábado p'unchaypa pruebayninta rikuchirqa, imaynachus manápa pruebanqa ñawpaq karqa chunka pruebasanta huknin, ñawpa Israel llaqtapaq.

"1847 watapi, Maine llaqtapi Topsham sutiyuqpi, wawqekuna sábado p'unchaypi huñunasqa kashaqtinku, Señorqa kay qhawayta qowarqa.

"Ñuqaykuqa huk mana sapa kuti rikukuq mañakuypa espíritu musyarqayku. Hinaspa mañakusqayku kamachkaptinmi Espíritu Santo ñuqaykuman uraykamurqa. Ancha kisisqa karqayku. Mana unayllatan ñuqqa kay pachapi kaqkunamanta chinkarqani, hinaspa Diospa glorianpi qepiysqa rikch'akurqani. Huk angelta rikurqani utqaylla ñuqaman phawamushaqta. Payqa utqayllam kay pachamanta apawarqa Santo Llaqtaman. Llaqtapiqa huk templota rikurqani, chaymanmi haykurqani. Ñawpaq cortinaman chayaykamunaypaqmi huk punkuta pasaykurqani. Chay cortina oqarisqa karqa, hinaspa ñuqqa santo cheqman yaykurqani. Chaypi rikurqani inciensopa altarninta, qanchis lamparayuq candelabrota, hinallataq mesa patapi kaq pan de la presenciawan. Santo cheqpa glorian qawasqaymanta qhipamanqa, Jesusmi iskayñiqin cortinata oqarirqa, hinaspa ñuqqa santo santoman yaykurqani.

“Santísimo nisqapi rikurqani huk arcata; hawanpiwan ladonkunapipas qori aswan ch’uya karqa. Arcapa sapa kuchunpi k’achitu querubín karqa, rikrankuna mast’arikuspa paypa hawanman llant’usqa. Uyakunapas huknin hukninman kutirisqa karqa, urayman qhawaripa. Angelkunapa chawpinpi huk qori incensario karqa. Arcapa hawanpi, maypichus angelkuna sayasharqanku, huk ancha lliphipiq gloria karqa, tiyana hina rikuripa maypichus Dios tiyashan. Jesús arcapa qayllanpi sayarqa, santokunapa mañakuyninkuna Payman wichariptin, incensariopi kaq inciensoq qosñin llusiq, hinaspan paykunapa mañakuyninkunata inciensoq qosñinwan kуска Yayanman haywarqa. Arcapi karqa qori maná puyñuta, Aaronpa t’ikarimuq varanta, hinaspa rumi tablaskunata, libro hina iskayman wichq’aykusqa. Jesús kicharirqan, hinaspan chaykunapi chunka kamachikuykuna Diospa riksinwan qelqasqa kasqanta rikurqani. Huk tablapi tawa karqa, huknimpitaq soqta. Ñawpaq tablapi tawa kaqkuna huknin soqta kaqkunamanta aswan lliphipirqanku. Ichaqa tawa kaq, Samana p’unchay kamachikuy, llapankunamantapas aswan lliphipirqan; imaraykuchus Samana p’unchayqa Diospa santo sutinta yupaychanapaq waqchasqa karqa. Santo Samana p’unchay sumaq gloriawan rikurirqan—muyuriqninta llapanpi gloriapa muyuynin kasharqa. Rikurqani Samana p’unchay kamachikuyqa mana chakatachaskachu kasqanta. Sichus chakatachasqa kanman karqa, huk isqun kamachikuykunapas chakatachasqa kanman karqanku; hinaspa llapanta p’akiyta atisunchik, tawa kaqta p’akiy hina. Rikurqani Diosqa mana Samana p’unchayta tikrarqanchu, payqa hayk’aqpas mana tikranchu. Ichaqa papaqa qanchis kaq p’unchaymanta semanapa huk kaq p’unchayninman tikrarqan; paymi tiempunkunatawan leykunata tikranan karqa.” Early Writings, 32.

1798 watapi Protestantekuna Ch’usaq Pacha sutiyuq tutayaymanta llusqimuspa, Danielpa qillqan kichasqa karqanña, Bibliapi profeciapa suqtaq qhapaq suyu, Apocalipsis chunka kimsañiyuqpi iskay waqrayuq allpa uywaqa, profecía historiapi puriynta qallarisqa. Protestantismoqa Santo Bibliam sutiyuq sagrado qillqapi sayarichisqa karqan, Republicanismoqa Constitución sutiyuq sagrado qillqapi sayarichisqa karqan. Diosqa ch’usaq pampapi kawsasqan Iglesianta Ch’usaq Pacha tutayaymanta orqomurqan, ichaqa ñawpaq Israel llaqtawan hina Egipto watakunapi esclavitud pachaspi kasqankuman hina, Sábado kamachikuyqa qonqapusqa karqan. Imaynatachus Israel llaqta Puka Lamar qochata chimpanqan Sinaípi ley qosqa kanampaq ripuspa, chayhinallataq kunan pacha Israelqa Atlántico Lamar qochata chimpanqan 1844 watapi octubre killapa iskay chunka iskayniyuq p’unchayman ripuspa, maypichus leykuna hukmanta rikuchisqa kanqa. Señorqa hukmanta hatarichisqa karqan huk llaqtata, paykunaqa Leyninpa waqaychaqninkuna kanankupaq, profecía rikuchikuyninkunapa waqaychaqninkuna kanankupaq, hinaspa Protestantismopa manto nisqanta apanankupaq. Ñawpaq Israel llaqtamanqa Chunka Kamachikuykunapa iskay tablankuna qosqa karqan, paykunapa llamk’ayninpa unanchan kaspa, Leyninpa waqaychaqninkuna kanankupaq; kunan pacha Israelmanqa Habacucpa iskay tablankuna qosqa karqan, profético Simiyinpa waqaychaqninkuna kasqankupa llamk’ayninpa unanchan kaspa.

Israel musuq kaqqa ishkay tawa llaqtaq tablankunata apanankuraq karqan, kimsa kaq angelpa willakuyninta kay pachaman willakuspa; chayqa chay willakuymi Protestantismop qhapaq p’achanta apaqkunap willakusqan. Ch’isi pacha Edad Oscura nisqamanta lloqsimuq Protestantismoqa chay pacha mana hunt’asqa karqan, imaynachus ñawpa Israel lamar Puka Qochata chimpaspa karqan hina. Protestantismoqa “Biblia sapallan, Bibliamanta sapallan” nisqa

sut'ita rimarispas yachasqa karqan, ichaqa Roman Catholicismopa pagan doctrinankunata achka watakunapi mikhusqanrayku (ídolkunaman haywasqa imakunata), Diospa Siminmanta mana hunt'a unachayniyuq karqan. Dios munarqan cheqaq Protestanteqa tukuy Diospa Siminta rikuchinanta, "kamachikuywan profetakunawan" unachasqa hina, chay ishkay tawa llaqtaq tablankunapi, mayqinkunachus Diospa llaqtanpa ruwanasninta hinallataq Diospa kikin kasqanta rikuchin. Ñawpaq kaq angelpa ruwananqa cheqaq Protestante llaqtata paqarichiy karqan, paykunaqa Paypa kamachikuyninpa waqaychaqnin hina, hinallataq Paypa profetico Siminpa waqaychaqnin hina kanankupaq.

Diosqa kay p'unchaypi iglesianta waqyarisqa, imaynachus ñawpaq Israelta waqyarisqa karqa, chay hinataq kay pachapi k'anchay hina sayarinanpaq. Cheqaq kaypa atiyniyuq t'aqaqwan, ñawpaq, iskay ñiqin, kimsa ñiqin angelkunapa willakuyninkunawan, paykunata iglesiakunamanta hinallataq kay pachamanta t'aqarqan, payman sagrado qayllayman pusananpaq. Payqa paykunata leyninpa waqaychaqninman tukuchirqan, kay pacha tiempónpaq hatun profecía cheqaqkunatataq paykunaman churapurqan. Imaynachus ñawpaq Israelman sagrado oráculokuna churakusqa karqa, chay hinallataq kaykunaqa sagrado qhapaq confiam, kay pachaman willanakunapaq. Apocalipsis 14 nisqapi kimsa angelkunaqa chay runakunatan rikuchin, paykuna Diospa willakuyninkunapa k'anchayninta chaskinku, hinaspa paypa rantinpi lloqsinku, kay pachapa tukuy suninpi hinaspa anchonpi amonestaciónta waqyarinanpaq. Testimonies, volumen 5, 455.

Iskay yuyaychasqa willakuyqa, iskay tawa qillqasqa rumikunapa waqaychaqninakuna sutichasqa runakuna willakunankupaq kaq, catolicismoq señalta chaskiyta mana chaskinapaqmi. Chay protestaqaq Ahabwan Jezabelwan mana allin kaq tinkuyninkumantaqmi, hinaspataq Carmelo urqupi Elíaswan rikuchisqa karqa. Sinaí urqupi iskay tawa rumi qillqakunata qoykuyqa, 1842 watamanta 1849 watakama historiapi Habacucpa iskay tawa telapa qillqankunata qoykuyta rikch'achirqan. Habacucpa iskay tawa qillqankunaqa, Dioswan Protestante llaqtanwan rimanakuyninmanta pactopa unanchaqninmi. Chay qillqakunata qhesachayqa, ñawpaq Israel llaqtapa Diospa leyninta qhesachakusqanwan sasanmi kanman.

Milleritakunaqaqa Santísima Lugarman yaykurqanku hinaspa samana p'unchaymanta k'anchayta chaskirqanku, ichaqa pruebay rikch'ayninqa manaraq tukusqachu karqa. Chaypachallataq Republicanismpa waqranqa chay kikin historiata purispa ñawpaqman rirqan. Iskay waqrakutaq kуска purisqankupi huk hatun tupana pataman chayarqunanku karqa 1863 watapi.

Millerpa Elíasman willakuyqa huk ñawpaqman riq pichakuy ruwayta paqarichirqan, Protestant waqran sayarichisqa kananpaq munasqa kasqanrayku; chay kikillan historiapiqaq Republicano waqrapas huk ñawpaqman riq política wiñay ruwaywan chaskisqa karqan. Iskay waqrakunapas chay sapa allpa uywapi kachkan, chayrayku chay allpa uywapa tukuy historianta hukllachasqa puriywan kуска purinankum tiyan.

Allpacha willakuy qillqapi rikuchisqa kayninmi karqan allpa animalpa Republicano waqranpa ñawpaq profetiko kawsaynin: 1789 watapi Constitución nisqata rimarispas hunt'achisqan. 1798 watapi, (Danielpa qillqan kicharisqa karqan pacha tukukuypi), allpa animalqa ñawpaq kutita rimarinan karqan Bibliapa profecianpi soqtaq qhapaq suyukunamanta soqtaq kaq hina. 1798

watanmi Estados Unidospa qallariynin karqan Bibliapa profecianpi soqtaq kaq qhapaq suyu hina, hinaspa allpa animalpa historianta qallariyninpi 1798 watapi rimasqanqa rikch'achinmi qhipa kutipi soqtaq qhapaq suyu rimarinanta; chay pachataq dragónpa simin hina rikuchisqa kachkan. 1798 watapi Estados Unidospi Republicano waqrapa kamachisqan leykunata qhawarispaqa, suyaykuymnmi chay leykunapi rikunanchikta, domingo p'unchawpa leyninwan kuska pasachisqa kananpaq leykunapa huk unanchayninta, imaynachus Estados Unidos dragón hina rimarinqa chaypacha. Kay qatiq tawa leykunata qhawaripa, tapukuy kikikita: 1798 watapi pasachisqa chay tawa leykunachu Alpha y Omega nisqakunap profetiko firmanta apachkan?

1798 watapi, Estados Unidos suyupi pasachirqa askha ancha allin yachasqa kamachikuykunata, "Alien and Sedition Acts" nisqakunata. Kay kamachikuykunap tawa kamachikuykunam karqan, Federalistakuna kamachisqan Congreso nisqapi pasachisqa, hinaspa kamachikuymn tikrachisqa Umalliq John Adams rayku, paymi Estados Unidospa iskay ñiqin umalliqnin karqan, hinaspa ñawpaqta George Washingtonpa umalliq yanapaqnin karqan.

Ley de Naturalización nisqa: Kay kamachiyqa waq llaqtamanta hamuqkunapa Estados Unidos llaqtapa runankuna tukunanpaq tiyanankuta 5 watamanta 14 watakama mast'arirqan. Kayqa aswanta rurasqa karqan chayraq hamuq waq llaqtamanta runakunapa kallpanta hark'anapaq, paykunap achka kuti tinkusqa karqanku chay contra partidowan, Democratic-Republicans nisqawan.

Ley de los Amigos Extranjeros: Kay leyqa kamachirqa presidenteta, hawk'a tiempopi Estados Unidospa seguridadninman amenaza kasqankuta yuyasqa mana ciudadanía-yuq runakunata qarqunanpaq. Presidenteman saqerqa, imaymana mana ciudadanía-yuq runata, paypa yuyayninman hina peligrosa kasqanta, hapispa qarqunanpaq.

Ley de Enemigos Extranjeros: Kay kamachiyqa saqisqa karqan Estados Unidos suyuan maqanakuypi kaq suyukunamanta runakunata hapiypaq, hark'aypaq, hinallataq qarquypaq. Chayqa kamachisqa karqan ñawpaq waqaychakuypaq, 1790 watakuna tukukuyninpi sinchi sasachakuy wayra kasqa pachapi.

Ley de Sedición nisqaqa: Kaymi Alien and Sedition Acts nisqakunamanta aswan sasachakuypaq, rimanakuyta astawan hatarichiq kaq. Chayqa huchallikuymn tukuchirqa gobiernomanta utaq chaypi kamachiqninmanta "llulla, p'enqaypaq, hinaspa mana allin sonqoyuq" qillqasqata rikhuchiya, paykunata sutichaypaq utaq mana allin reqsichisqa kananpaq yuyaywan. Chayta qhawaqkunap rimay llank'ayninpa hinaspa prensaq libertadninpa chiqan maqanakuyhinam kasqanta rikurqanku.

Leykunawanakupa hinaspa Hatun Ch'aqwaypaq kamachikuykuna ancha sasachakuypaqmi karqan, hinaspa Demócrata-Republicanokunamanta hatun sayariya paqarichirqa, paykunap kay kamachikuykunap Constituciónpa aswan hatun derechonkunata p'akichisqanta hinaspa paykunap política partidonta chiqninakuspa churakusqanta creerqanku. Paykuna nirqanku kay kamachikuykunap Primera Enmiendap contranpi kasqanta, chaymi rimay libertadta hinaspa prensap libertadninta waqaychan. Qhipamanqa, kay kamachikuykuna 1800 watapi akllaypi huk ruolta pukllarqanku, chaypim Thomas Jefferson hinaspa Demócrata-Republicanokuna

presidenciatawan Congresotapas atiparqanku, chaymanta Hatun Ch'aqway kamachikuyta qichusqa kananpaq púsarqan.

Partidun Democrático-Republicanoqa creeqanku kay kamachikuykunaqa Constitución nisqapi waqaychasqa aswan hatun allin derechokunata pakiq kasqanta, hinaspataq kay kamachikuykunaqa huk kaq político partiduta churaykuspa maqanakusqanta. Mana imapas kaptinchu kay kamachikuykunaqa qichusqa karqanman utaq qhipaman puchukarqunman, Alfa y Omega qallariyninwan tukukuyninta rikuchin. Chay historiapi maypicha kay kamachikuykuna rurasqa karqan utaq “rimarqan” kamachiman yaykuchispa, Federalista partiduta huk partido sutiyuq Democrat-Republicanos nisqakuna contranpi sayarqan. Democrat-Republicano partidupa wiñaynin tukukuyninpi Republican partiduta paqarichin. Huk político partido, aswanqa esclavitudpa contranpi kasqanrayku huñusqa.

Qillqaq historiador-kunaqa 1863 watata reqsichinku guerra civilpa cheqñin chawpin hina, chay guerraqa esclavitudpa asuntunpi sayarirqan. 1863 wataqa hinallataq huk waymarkmi musuq estandarte apaqkunapaq, protestante waqrpa, paykunaqa chaymantaña mana chaskirqankuchu ñawpaq kuti ángel-kuna Miller-man qusqan tiempo-profecía (Levítico iskay chunka suqta qillqapi tarisqa “qanchis kutikuna” profecía). ¿Manachu kayqa sasalla huk coincidencia, “qanchis kutikuna” profecíaqa chaylla Levíticopa ñawpaq capítulo nisqapi churakusqa esclavitudpa kamachikunaman sayasqa kasqanrayku? “Qanchis kutikuna”wan reqsichisqa “maldición”qa karqan prometisqa nisqa: capítulo iskay chunka pichqapi covenant kamachikuna mana kasukusqa kaptinqa, Israelqa chaymanta historianta tukuchinqa, qallariyninpi Puka Lamar Qochamanta lloqsichisqa esclavitudman kutispa.

1798 watamanta 1863 watakamaqa, chay Partido Demócrata-Republicano nisqa partidoqa achka pichakuykunata otaq chukchukchikuykunata purirqan. 1798 watamantapacha, aswanraq 1840 wata, agosto killapa 11 p'unchawninmantapacha 1863 watakamaqa, movimiento Millerita nisqapas achka pichakuykunata chaymanta chukchukchikuykunata purirqan.

Partido Demócrata-Republicano, mayqinchus Estados Unidos llaqtapi ñawpaq kaq partido políticokunamanta huknin karqan, mana chiqanmanta kunan p'unchawpi kaq Partido Republicano moderno hina tikrarqanchu. Aswanqa, unay watakunapi achka tikraykunata, rakikuykunatapas pasarqan; chaymantaq tukuypi tukuy hina partido políticokuna paqarinankama chayarqan, manaraq Partido Republicano rikhurinankama.

Partido Democrático-Republicano, Thomas Jeffersonwan James Madisonwan suti rikch'arisqa kasqanrayku reqsichisqa, chunka pusaqniyuq pachak watakuna qhipa tukukuyninpi kamarisqa karqan Partido Federalistaman kutichiy hina. Democrático-Republicanokunaqa Constitución nisqata sinchi ch'uyanchaywan hamut'aspa, suyukunapa derechonkuna, hinallataq chakra llamk'ayman sayasqa munaykunata qhawaqmi karqanku.

Ichaqa 1820 watakunapa pacha chaykamanta, Partido Demócrata-Republicano nisqa tantiyqa qallarikurqa paqarinakunaman ch'iqiykuyta suyu-hina churasqankuman chaymanta yuyay-ñiqikunaman hina. Aswan hatun rak'iyqa karqa Era of Good Feelings (1817–1825) nisqa pacha ukhupi, chaypiqa mana kargachu kallpasapa hark'aqkuna James Monroe pa

presidencianman contra. Kay pacha políticapi thak kayqa yanaparqa Partido Demócrata-Republicano nisqapa urmayninta. Qhipamanqa chay partidoqa t'aqarikurqa iskay askha hukniray ayllukunaman, hinaspa tukukapurqa kay qatiq político huñukunaman:

Partido Democrático: 1829 watapi qanchis ñiqin umalliq presidente hina tukusqa Andrew Jacksonpa qatirinqinkunaqa Partido Democrático nisqata kamachirqanku. Jacksonpa yuyayninta qatiriq demócratakunaqa kallpasapa ejecutiva ramanita, inti haykuy lado lawman mast'arikuyta, hinallataq yuraq qharikunapaq aswan mast'a voton qulluy atiynta yanaparqanku.

Partido Republicano Nacional: Kay partidoqa Andrew Jacksonpa presidencianninta kutichispa rikurimurqan, chaymanta qhipaman huk anti-Jackson fraccionkunawan huñusqa kachkaspa Partido Whigman tukurqan. Republicano Nacionalkunaqa, llapanpi, aswanmi kallpasapa gobierno federalta hinallataq qullqiwiñay ruwayta yanaparqanku.

Partido Anti-Masónico: Kayqa huk pisi p'unchawkunalla kawsasqa política partidom karqan, 1820 watakuna ukhupi rikurimusqa, aswanraq Masonic fraternidad pakasqa kasqanpa munayninmanta llakikuykunaman kutichisqa. Kayqa wakin ñawpaq Democratic-Republicans runakunatapas hukllawasqa.

Partido Whig: 1830 watakunapi kamarisqa, Whigkunaqa ñawpaq Nacional Republicano runakunata, Anti-Masonkunata, huk kunanpaq contragruponakunatapas ukhuyninpi hap'irqanku. Paykunaqa Jacksonian polítikakunaman ch'aqwayninkuwan, kallpasapa federal gobiernoman yanapayninkuwan, hinallataq industrial hinaspa económico wiñaynin-ta ñawpaqman purichisqankuwan reqsisqa karqanku.

Kunan pacha Republican Partidoqa 1850 watakunapi kamasqa karqan esclavitudmanta wiñaq suyupi rakikuy ch'aqwakunaman chiqap kutichiy hina. Chayqa huk ñawpaq Whigkuna, esclavitudpa contra Democratakuna, Free Soilerkuna, hinallataq wakinkunatapas tantarqan, paykunaqa musuq allpakunaman esclavitudpa mast'arikuynta hark'achiyta munarqanku. Republican partidomanta ñawpaq umalliq akllasqa candidatoqa John C. Fremont karqan, paymi 1856 akllaypi rikhurqan; partidopa ñawpaq atipaq candidatontaq Abraham Lincoln karqan, paymi 1860 watapi akllasqa karqan. Chayrayku, Republican Partidoqa Democratic-Republican tradiciónmanta sapaqllamanta paqarimurqan, hinallataq Estados Unidospa política historiapi huk sapan ñaninta purirqan.

1860 watapi, Partido Republicanoqa ñawpaq presidententa akllakurqan. Chayqa huk huñunakuymi karqan esclavitudta contrankuq político partidokunamanta. 1863 watapi Proclamación de Emancipación nisqaqa esclavitudta mana kananpaq "rimarqan". 1863 watapi Partido Republicanowan chayraq sut'ichasqa republicano waqraqa esclavitudta mana kananpaq "rimarqan", chaykamataq protestante waqraqa manaña kuyuyñachu karqan, aswanpas Iglesia Adventista del Séptimo Día tukurqan. Milleritakunapa kuyuyñinqa kamachikuytaq, hinallataq oficial simipi, 1863 watapa mayu killapi tukukurqan, chay watapitaq Moisespa juramenton, esclavitudmanta willakuyqa, chaskisqa mana karqan. Rinriyuq kaqqa, uyariychun.

Kay pachapiqa allin yachachiq kananpaqmi aswan pisilla tukuyninpi riqsichiyta qunanchik, profeta Daniel sutichasqan hina “Moiséspa juramenton” nisqamanta.

Arí, llapa Israel runakunami qanpa kamachikuykita pantaqkuna karqanku, karunchakuspa mana qampa rimayninta kasukunankupa; chayraykun ñoqaykuman ñakay ñak'ariy urmaykamun, hinallataq Diospa kamachin Moisespa kamachikuyninpi qillqasqa juramentupas, paypa contranpi huchallikusqaykurayku. Daniel 9:11.

Gabrielpa hinasqa, huk angelkunawan kуска, Diospa Siminta yachakuspa pusasqa karqan William Millerqa, ñawpaqta pusasqa karqan Levítico iskay chunka suqtayuqpi “qanchis kuti” nisqaman. Millerpa willakuyninqa kaymi: Bibliata yachakuspan, Génesis libromanta qallarisqanta, chayrayku sut'itaqmi Levíticomán chayarqan Danielpa pusaq kaq capítulo, chunka tawayuq versículo kaq iskay waranqa kimsa pachak wataman manaraq chayaspa. Payqa sapallan Bibliatawan Crudenpa concordanciantam llamk'achirqan.

Concordancian Cruden-pa mana rikusqachu imayna hebreo nitaq griego simikuna qhipaman Rey James Bibliaq inglés simiman tikrasqa kasqanmanta. Millerqa yachaqasqanman pusarinanpaqmi qhawarisqa “contexto” niskasqa, mayqin pasajeta yachaqasqanpi, huk simita icha Escrituraq huk pasajenta allinta entiendenanpaq. Paypa “qanchis kutikuna” nisqamanta entiendesqanman hamuptinqa, ancha sasachaqa mana kanchu qawanapaq Levítico qhelqepa iskay chunka suqta kapitulupi “qanchis kutikuna” nisqaq contexto nisqaqa iskay chunka pichqa capítulo kasqanta.

Iskay chunka phisqayuq t'aqa willakun allpapa samaymanta, Jubileomanta, hinallataq esclavidudpa kamachikuyninkunamanta. Iskay chunka phisqayuq t'aqapa kamachikuyninkunaqa kanku “Diospa kamachin Moisés sirviqninpa kamachinmanta” kaqpa huknin, mayqinchus kasukusqa kaptin saminchanata apamun, mana kasukusqa kaptintaq “ñak'ariyta.” Iskay chunka suxtayuq t'aqapi “qanchis kuti” nisqa ñak'ariyqa iskay waranqa phisqa pachak iskay chunka watamanmi tupachisqa, hinaspataq sut'ita churakusqa tarikun allpapa samayninpa kamachikuyninkunawan hinallataq esclavidudpa kamachiyninkunapa konteksunkupi. Iskay chunka suxtayuq t'aqapiqa castigoqa “rimanakuyniypa ch'aqwaynin” sutinwanmi sutichasqa.

Chaynapitaqmi ñoqapas qankunapa contrankupi purisaq, hinaspataq huchaykichejrayku qanchis kuti astawan castigasqaykichej. Hinaspataq qankunaman espadata apamusaq, chaymi tratoypa vengakuyninta ruranga; llaqtaykichej ukhupi huñunasqa kashaqtichejtaq onqoy wañuchiqa qankunaman cachamusaq; hinaspataq awqaykichejpa makinman entregasqa kankichej. Levítico 26:24, 25.

Nisqallapi, Diospa “rimanakuywan churanakusqan” sutiyaq “rimanakuy” nisqanqa ñawpaqta iskay chunka pichqa kaq kapitulumpi nisqa rimanakuymin kanman. Qanchis kuti nisqa muchuyqa Diospa “rimanakuyninpa rimanakuynin” sutichasqañam, chayman yapasqa “ñakay”taqmi Israelqa “awqankunapa makinkuman entregasqa” kanqa; hinaspa awqankunapa allpapiña kaspera, (imayna Daniel karqan hina) Israelqa awqankunapa rantin runankuna kanqa.

Moisés Levítico iskay chunka soqtayuqta qillqashaqtin, ñawpaq Israel llaqtam Egipto runakuna esclavidudmanta chayraq qispichisqa karqa, hinaspa iskay chunka phisqayuq kapitulumpi esclavidudpa kamachikuyninkuna rikuchisqankum bendiciónta utaq maldiciónta apamunman

karqa. Ñawpaq Israelqa Jubileo kamachikuykunata mana hayk'aqpas rurqarqachu, chaymi tukukuypi hanaq suyuqpas uray suyuqpas qanchis kuti dispersasqa karqanku, Danielpa "Moiséspa maldiciónnin" nisqan hunt'akusqanman hina.

Dioswan Israelwan rimanakuy traton, Egiptopi esclavitudninkuwan qallarisqa karqan, Asiriawan Babiloniawan esclavitudninkuwan tukukuq karqan. Chinchay reino contra "qanchis kuti" nisqa pacha 1798 watapi tukukuq karqan, ukhun reino contra "qanchis kuti" nisqa pachaqa 1844 watapi tukukuq karqan. Iskay qanchis kuti pacha kunapa qallariyninqa Isaías qanchis kaq capitulopi señalasqa kashan, chaypi Isaíasqa Judápa rey Ahazman 742 a.C. watapi willasqan soqta chunka phisqa watayuq profeciawan.

Siria suyupa umanqa Damascomi; Damasco suyupa umanqa Rezinmi. Chaymanta soqta chunka pichqa watakunapi Efrain llaqtamanta paki-saqa, manaña llaqtachu kananpaq. Efrain suyupa umanqa Samariami; Samaria suyupa umanqa Remalíasqa churinmi. Mana creenku chayqa, cheqaqtapunin mana takyachisqachu kankichik. Isaías 7:8, 9.

Isaíasqa reqsisqa karqanmi 742 a. C. watapi profecía willakusqa p'unchawmanta "ukhupi" soqta chunka phisqa watakunapi hanaq llaqtap qhapaq suyun p'akikunanpaq. Chunka isqon watakuna qhipaman, 723 a. C. watapi, Israelpa hanaq suyunqa Asiriaq reyñinpa apasqa karqan esclavitudman; tawa chunka soqtayoq watakuna qhipamantataq, 677 a. C. watapi, Babiloniaq reyñinpa Judápa uray suyunta apasqa esclavitudman. Soqta chunka phisqa watakunaq profeciánqa soqta historiapi señalkunata ruwachin. Ñawpaqñinmi 742 a. C., chaypi predicción nisqa willakusqa karqan. Chunka isqon watakuna qhipaman, 723 a. C. watapi, hanaq suyuqa Asiriakunapa apasqa karqan esclavitudman. Tawa chunka soqtayoq watakuna qhipaman, 677 a. C. watapi, uray suyuqa Babiloniakunapa apasqa karqan esclavitudman. Chaymanta, ñawpaq 2,520 watakuna 723 a. C. watapi qallarisqaqa 1798 watapi tukukuq karqan. Hinallataq 1844 watapitaq 677 a. C. watapi qallarisqa 2,520 watakunapas tukukuq karqan. 1844 watamanta, predicciónqa chunka isqon watakunata mast'arikurqan 1863 watakama, llaqa estructura proféticata hunt'ananpaq; imaraykuchus Alpha y Omega chunka isqon watakunata señalasqa estructura profética qallariyninpaq churarqan chayqa, hinallataq chunka isqon watakuna kanan tiyan tukukuyninman chayanapaq.

Ñawpa Israelqa Egiptopa esclavitudninmanta qespichisqa karqan; hinaspataq mana kasukusqanrayku iskaynin qhapaq suyukuna, hanaq kaqpas uray kaqpas, yapamanta esclavitudman kutichisqa karqanku. Profeciakunapaq ñawpa pacha literal Israelpa profétic historiannmanta pusaqman wicharinku kunan pacha espiritual Israelman; chayta ruwaspaqa llaqa profétic waymarkakunapa tema ninqa esclavitudmi.

Isayas qanchispi willakuq rimayqa mana allin rey Acazmanmi Isayasqa churarqan 742 a.C. watapi, hanaq suyuwan uray suyu chawpipi yaqachkaq llaqtapura awqanakuy riqsichisqa kaptin. Acazpa uray qhapaq suyunqa ñawpaq Israelpa cheqaq hatun yupaychasqa hallp'an karqan. 1798 watapi, Bibliapa willakuyninpi rikuchisqa espirituyniyuq hatun yupaychasqa hallp'a qallariqmi kamachiyta, Bibliapa willakuyninpi soqta kaq qhapaq suyu hina. Cheqaq hatun yupaychasqa hallp'apa contra qanchis kuti p'unchawkuna tukukuptin 1844 watapi, rey Acazpa pacha historiapi

hina, huk yaqachkaq llaqtapura awqanakuy karqan. 1844 watakama, pulitika partidakuna t'aqanakuspa hinaspa huñunakuykuna ruwaspa kaq ch'aqwayqa ishkay kastakunaman pulitika yuyayman casi llapanpi sayaripusqaña karqan. Esclavitudmanta rimaptinqa, demócratakunaqa esclavitudpa favorninpi kasharqanku, republicanonakunaqa contra kasharqanku. 1798 watamanta 1860 watapi llaqtapura awqanakuy qallariyninkama, pulitika partidakunapa ishkay kasta nisqa wiñachiyqa takyasqaña karqan.

Ahazqa rikuchirqanmi literal hatun sumaq allpata, chayraykutaq rikuchirqan espiritual hatun sumaq allpatapas. Ahazpa historianninqa rikuchinmi profético historiata, maypichus profecía willakusqa karqan 742 a.C. watapi; chayraykutaq rikuchinmi historiata, maypichus profecía tukukapun. Qallariy historiapi, chunka ayllukunamanta ruwasqa hanaq reinoqa iskay wakin ayllukunamanta t'aqakusqaña karqan, uray iskay ayllukunapa Diospa sayachisqan kamachikuyninta mana allinchaspa. Chay chunka hanaq ayllukunaqa Siriyawan huñunakusqa karqan, mayqenchaq rikuchispa uray confederaciónwan Siriawan símbolomanta rikuchisqa atiyapa huñunakuyninta.

Kay pisi willakuyqa reqsichinmi Levitico iskay chunka suqta niqpi qanchis kuti nisqaqa huk rimanakuy paqarichisqa simi kasqanta, mayqinchus kasukunapaq bendiciónta churan, mana kasukusqaptaq “ñaak'ariy” sutiuyq watachakuypa kamachiyninta. Chinchaysuyu hinaspa Urinsuyu qhapaq suyukunaka qallariypi kuskalla huk llaqtallam karqanku, watachakuy-manta qispichisqa; ichaqa sapankankupa tukukuyninkupi yapamanta watachakuy-man kutichisqa karqanku.

Chay iskay chunka phisqayuq wata, chay esclavitudmanta profeciakuna tukukuyninpi, tukukorqan espiritual Israelwan espiritual llipin sumaq allpapi, huk llaqta ukhupi maqanakuyta chawpi chawpinpi, norte llaqtamanta sur llaqtapaq. Chay llaqta ukhupi maqanakuy paqarichiqkunaqa huk qhapaq suyu karqan, paymi huk huñunakuyta ruwarqan hinaspa t'aqarikurqan Diospa sayarichisqan gobierno-manta, mayqinchus chay huk contrario qhapaq suyupi karqan.

1798 watamanta Guerra Civil kamaqa, Republicanismopa waqranqa huk ruwanakuy p'unchaykunata rikuspa iskay kastapi políticopi awqakunata paqarichirqan, chaykunaga esclavitudpa iskay chimpankunata representan. Esclavitudta qatipayta munaspa chay ruwayta astawan qatichiyta maskaq proslavery awqakunaqa maqanakuyta chinkachirqanku.

1798 watamantaqa Guerra Civilkama, protestantismopa waqranqa huk ruwanakuy p'unchawkunata pasarqusqa, chaymi iskay kasta religioso awqakuna rikhurirqanku, esclavitudpa sasachakuyninmanta iskay ladoyta representanankupaq. Esclavitudta yanapaq awqakunam, esclavitudmanta profeciapa qallariy yachayninta hina wiñachiyta mask'aqkunaqa, ch'aqwaypi atipachisqa karqanku.

1863 watapi republicanismopa waqranqa esclavitud ruwanakuyta qharquspi atiparqan.

1863 watapi, Protestantismop waqranaqa esclavitudmanta profeciata qhispichiyta atirqan.

Chayhinataqmi paykunaga Millerpa ruwasqanta qhispichirqanku, paymi karqa pachaqninpaq Elías. Chayhinallataqmi paykunaga “Moisés pa juramentonta” pas qhispichirqanku, pachaqninpaq cimientopa ruminta. Hinaptinmi Moisés pas Elías pas qhispichisqa karqanku, ichaqa kutimorqanku

11 de septiembre de 2001 p'unchawpi.

Alfa y Omega, musphapaq simikamayuq, pacha profecíapi hunt'asqa kachkanmi paypa divino firmanta, "Moisespa juramenton" nisqapi, chayta kikinmi willarqan Palmoni hina, Musphapaq Yupanaq. Mana creenku chayqa, cheqaqtapuni mana sayachisqa kankichikchu.